

ການຄົ້ນຫາພະຍາດໃນລະ
ຍະເລີ່ມຕົ້ນເປັນສິ່ງສໍາຄັນ

ທ່ານຕ້ອງໝັ່ນໄປກວດເລືອດຫາເຊື້ອໂຮກຕັບບີເພາະມັນເປັນ
ອັນຕະລາຍຕໍ່ສະພາບຂອງຄົນລາວ

» ຮັບການກວດເລືອດ

ຈົ່ງສອບຖາມທ່ານໝໍສໍາລັບການກວດເລືອດດັ່ງນີ້:

ໄວຣັສໂຮກຕັບບີແອນຕິເຈນ (HBsAg):

ເພື່ອຢາກຮູ້ວ່າທ່ານມີໂຮກຕັບບີເຮື້ອຮັງ
(ຫຼືເປັນຜູ້ນໍາເຊື້ອໄວຣັສຕັບບີ)

ໄວຣັສໂຮກຕັບບີແອນຕິບໍດີ (anti-HBs):

ເພື່ອທົດສອບວ່າທ່ານມີພູມຕ້ານທານຕໍ່ເຊື້ອໄວຣັສຕັບບີ

ການກວດເລືອດຫາໄວຣັສໂຮກຕັບບີແອນຕິເຈນພຽງເທົ່ານັ້ນກໍ່
ສາມາດບອກໄດ້ວ່າທ່ານມີໂຮກໄວຣັສຕັບບີເຮື້ອຮັງໃນຕົວ

» ຮັບການສັກຢາວັກຊີນ

ຖ້າຜົນຂອງການກວດເລືອດ (HBsAg & anti-HBs)
ອອກມາເປັນລົບໝາຍຄວາມວ່າທ່ານຍັງບໍ່ມີພູມຕ້ານທານ
ໃນຮ່າງກາຍເທື່ອທ່ານຕ້ອງສັກຢາປ້ອງກັນແລະໄດ້ກັນອຍເກີດ
ໃໝ່ກໍ່ຕ້ອງສັກຢາວັກຊີນປ້ອງກັນເຊັ່ນດຽວກັນ

ການສັກຢາວັກຊີນຕ້ອງສັກຢາງໜ້ອຍ ໓ ເທື່ອໃນທຸກໆ ໖
ເດືອນເທົ່ານັ້ນສາມາດປ້ອງກັນທ່ານຕອລອຊີວິດຈາກພະຍາດ
ມະເຮັງໃນຕັບ

ຢາວັກຊີນນີ້ມີຜົນດີທີ່ສຸດໃນການປ້ອງການໂຮກຕັບບີ
ແລະມະເຮັງໃນຕັບ ໂດຍທີ່ອົງການອະນາໄມໂລກເອີ້ນວ່າເປັນ
ວັກຊີນຕໍ່ຕ້ານໂຮກມະເຮັງຊະນິດແລກໃນໂລກ

ຈົ່ງຮ່ວມມືກັນຕໍ່ຕ້ານໂຮກຕັບບີ

ໂບສີຊຽວ Jade Ribbon ເປັນສັນຍາລັກໃນ
ການຮ່ວມມືກັບໂຄງການປຸກລະດົມຕໍ່ສໍາການ
ແຜ່ຂຫຍາຍຂອງພະຍາດມະເຮັງໃນຕັບທົ່ວໂລກ

ລາຍລະອຽດກະຣຸນາຕິດຕໍ່
<http://liver.stanford.edu>

**ASIAN LIVER CENTER
AT STANFORD UNIVERSITY**
300 PASTEUR DRIVE, H3680
STANFORD, CA 94305-5655
TEL: (650) 72-LIVER
1-888-311-3331
FAX: (650) 723-0006

LAO EDITION

Translated by Laotian American National Alliance (LANA)

© 2007 ASIAN LIVER CENTER

ຄວາມຮຽກຮ້ອງ
ກັບພະຍາດຕັບ

ສິ່ງທີ່ຄົນລາວຄວນຮຽນຮູ້ເຖິງອັນຕະລາຍ
ຂອງໂຮກຕັບບີແລະມະເຮັງໃນຕັບ

ຄວາມຈິງກ່ຽວກັບໂຮກຕັບປະເພດບີ

- » ພະຍາດຕັບປະເພດບີແມ່ນນຶ່ງໃນຈຳນວນພະຍາດຕິດແປດທີ່ຮ້າຍແຮງທີ່ສຸດຊຶ່ງທຳລາຍຊີວິດຄົນລາວມາແລ້ວຢ່າງຫຼວງຫຼາຍຍ້ອນມະເຮັງໃນຕັບຫຼືພະຍາດຕັບວາຍ
- » ໑ ໃນ ໑໐ ຂອງຄົນລາວໃນປັດຈຸບັນນີ້ມີໂຮກຕັບປະເພດນີ້ຕອດຊີວິດ
- » ຄົນສ່ວນຫຼາຍບໍ່ຮູ້ສຶກເລີຍວ່າຕົນເອງມີເຊື້ອຢູ່ໃນຕົວ
- » ໑ ໃນ ໔ ຄົນທີ່ມີພະຍາດຕັບປະເພດບີເຮື້ອຮັງໃນທີ່ສຸດຈະເສຍຊີວິດຍ້ອນໂຮກມະເລັງໃນຕັບຫຼືຕັບວາຍແຕ່ເຫດການດັ່ງກ່າວສາມາດປ້ອງກັນໄດ້ດ້ວຍການລະມັດລະວັງແລະການຮັກສາທີ່ເໝາະສົມ

ຖືກວ່າທ່ານຮູ້ສຶກມີສະພາບແຂງແຮງດີທ່ານອາດຕິດເຊື້ອເສັ້ງແລ້ວ

ພະຍາດຕັບປະເພດບີນີ້ອັນຕະລາຍທີ່ສຸດເພາະວ່າມັນຈະບໍ່ສະແດງອາການອອກມາໃນລະຍະເລີ່ມຕົ້ນແມ້ແຕ່ການກວດເລືອດກໍ່ບໍ່ສາມາດພົບພະຍາດນີ້ໄດ້ແຕ່ເມື່ອມີອາການຜິດປົກກະຕິປະກົດອອກມາຕົວຢ່າງເຊັ່ນການເກັບທ້ອງຕົນຕົວຈ່ອຍເຫຼືອງຕາເຫຼືອງຜິດທຳມະດາປັດສະວະດຳເຂັ້ມປະກົດອອກມາການຮັກສາຈະບໍ່ໄດ້ຜົນແລະຜູ້ປ່ວຍຈະເສຍຊີວິດໃນທີ່ສຸດ

ການແຜ່ຂຫຍຸ້ຍຂອງໂຮກຕັບບີຄ້າຍຄືກັບໂຮກເອດສ໌

1. ການຕິດຕໍ່ຈາກແມສລກ

ສຳລັບຄົນລາວການຕິດຕໍ່ທາງພັນທຸກັມລະຫວ່າງແມ່ທີ່ມີໂຮກຕັບເຮື້ອຮັງຈະສົ່ງພະຍາດນີ້ໃຫ້ລູກນ້ອຍໃນເວລາຄອດ

2. ການຕິດຕໍ່ທາງເລືອດ

ໂຮກຕັບປະເພດບີສາມາດຕິດຕໍ່ທາງເລືອດທີ່ມີເຊື້ອເຊັ່ນ:

- » ຜ່ານທາງສຳຜັດບາດແຜຕໍ່ບາດແຜ
- » ໃຊ້ມິດແຖຫຼືແປງຖູແຂ້ວຮ່ວມກັນ
- » ໃຊ້ເຂັມຮ່ວມກັນເພື່ອສັກກາຍເຈາະຮາງກາຍຫຼືເຂັມສັກຢາເສບຕິດ
- » ໃຊ້ເຂັມສັກຢາທີ່ບໍ່ສະອາດ

3. ການຕິດຕໍ່ທາງເພດສຳພັນ

ໂຮກຕັບບີສາມາດຕິດຕໍ່ໄດ້ທາງການມີເພດສຳພັນກັບຜູ້ມີເຊື້ອໂດຍບໍ່ມີການປ້ອງກັນ

ພະຍາດຕັບບີບໍ່ຕິດຕໍ່ທາງອາຫານແລະເຄື່ອງດື່ມ

ສ່ວນຫຼາຍຄົນມີຄວາມເຊື່ອຖືທີ່ຜິດກ່ຽວກັບການຕິດແປດຂອງເຊື້ອໂຮກຕັບບີ

ຕາມຄວາມເປັນຈິງແລ້ວການວິໄຈພົບວ່າພະຍາດຕັບບີບໍ່ຕິດແປດຜ່ານ:

- » ທາງອາຫານແລະເຄື່ອງດື່ມ
- » ໃຊ້ຖ້ວຍຊາມແລະກິນນ້ຳຮ່ວມຈອກ
- » ການຈັບມືຖືແຂນແຕະຕ້ອງທ່າງກາຍ
- » ການໄອຫຼືຈາມ
- » ການກອດຫຼືຈູບ
- » ການລຽງລູກດ້ວຍນົມແມ່

ບໍ່ມີເຫດຜົນໃດໆທີ່ທ່ານຈະແຍກຕົວເອງອອກຫ່າງໄກຈາກຜູ້ປ່ວຍທີ່ມີເຊື້ອໂຮກຕັບບີ

ທ່ານຄວນເຮັດແນວໃດຖ້າທ່ານມີເຊື້ອໂຮກຕັບບີ

» ຮັບການກວດ

ເຖິງທ່ານຈະມີສະພາບແຂງແຮງດີຍັງກໍ່ຕາມຄວນເຂົ້າຮັບການກວດໃຫ້ສະໝໍ່າສະເໝີນັ້ນເປັນສິ່ງສຳຄັນທີ່ສຸດທ່ານຄວນສອບຖາມໝໍກ່ຽວກັບການກວດເຊັ່ນ:

ທາງ	ການກວດ	ກວດຫາ
໖ ເດືອນ	ກວດເລືອດ ALT ກວດເລືອດ AFP	ຕັບທີ່ຖືກທຳລາຍ ມະເຮັງໃນຕັບ
໑ ປີ *	ອັດຕຣາຊາວດ	ມະເຮັງໃນຕັບ

*ຖ້າວ່າທ່ານເປັນໂຮກຕັບແຂງຫຼືວ່າຄອບຄົວຂອງທ່ານມີຄົນເປັນມະເຮັງໃນຕັບທ່ານຕ້ອງກວດອັດຕຣາຊາວດ ທາງ ໖ ເດືອນ

ໂຮກມະເຮັງໃນຕັບສາມາດຮັກສາໃຫ້ຫາຍໄດ້ຖ້າກວດພົບໃນລະຍະເລີ່ມຕົ້ນ

» ຜູ້ມີເຊື້ອໂຮກຕັບບີບໍ່ຈຳເປັນຕ້ອງຮັບການຮັກສາທຸກໆຄົນຖ້າລະດັບ ALT ຂອງຜູ້ປ່ວຍຂຶ້ນສູງມັນບອກຖືກການທຳລາຍຂອງຕັບຜູ້ປ່ວຍຄວນຮັບຢາຕ້ານໄວຣັສຖືກແມ່ນວ່າບໍ່ມີທາງຮັກສາໂຮກຕັບບີໃຫ້ຫາຍຂາດໄດ້ການຮັກສາດແລະຖືກວິທີຈະສາມາດລົດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງຂອງມະເຮັງຕັບແລະຕັບວາຍໄດ້ຄວນສອບຖາມໝໍກ່ຽວກັບວິທີການຮັກສາທີ່ມີການຮັບຮອງຈາກກົມການແພດ (FDA) ຖ້າທ່ານເລີ່ມເຂົ້າຮັບການຮັກສາໂຮກມະເຮັງດ້ວຍເຄມີບຳບັດແລ້ວທ່ານຄວນຈະໄດ້ຮັບການຮັກສາເພື່ອປ້ອງກັນການຂະຫຍາຍຕົວຂອງເຊື້ອໂຮກຕັບແລະລົດຄວາມສ່ຽງຂອງພະຍາດຕັບວາຍ

» ສັກຢາວັກຊີນປ້ອງກັນເຊື້ອໂຮກຕັບເອ

» ຫຼີກລ້ຽງການດື່ມສຸຣາ

» ປ້ອງກັນຄົນທ່ານຮັກ

ພາຄອບຄົວຂອງທ່ານໄປກວດຫາເຊື້ອໂຮກຕັບບີແລະຮັບການສັກຢາວັກຊີນປ້ອງກັນຖ້າພົບວ່າເຂົາເຈົ້າຍັງບໍ່ມີພມຕ້ານທານຖ້າທ່ານຖືພາຄັນເດັກນ້ອຍເກີດໃໝ່ຕ້ອງໄດ້ຮັບການສັກວັກຊີນປ້ອງກັນເຊື້ອໂຮກຕັບບີເຂັມທຳອິດແລະໄວຣັສຕັບອັກເສບອີມມໂນໂກລບລິນ (HBIG) ແຕ່ເລີ່ມເກີດໃຫ້ສັກເປັນລະຍະຕາມ ໝໍສັ່ງຈົນຄົບຕາມກຳນົດນີ້ແມ່ນວິທີທີ່ໄດ້ຜົນກ່ວາ ໙໕% ໃນການປ້ອງກັນ